

OBSAH

Předmluva ... 5
„Cizinci“ mezi námi ... 7
1/ Zvířata nejsou „bioroboti“
1.1 Předsudky „pánů tvorstva“ ... 10
1.2 Dokáží zvířata logicky uvažovat? ... 14
1.3 Darwinovi dědici – omyly etologů ... 17
1.4 Genová souvislost... – jen o něco víc než červ ... 20
2/ Myslí jinak
2.1 Podivuhodné výkony myšlení ... 27
2.2 Umí si poradit – indicie myšlenkových pochodů ... 34
2.3 Orientační smysl včel – zvířata s mapami uloženými v paměti ... 46
3/ Pracovní inteligence – když se genetický program vypne
3.1 Instinkty nejsou všechno ... 52
3.2 Dilema inteligence ... 57
3.3 Myslitelé moří ... 64
3.4 Minicivilizace – služebníci kolektivní intelligence ... 72
3.5 Abstraktní myšlení je indicií inteligence ... 80
4/ Jak se zvířata učí
4.1 Učení – pochopení a myšlenkové procesy ... 85
4.2 Drezura Burrha Skinnera ... 89
4.3 „Krádež“ očima – učení pozorováním ... 93
4.4 Imo – opičí génius ... 97
5/ Od vědomí k vědomí vlastního Já
5.1 Svítání vědomí – vědomé jednání je ekonomičtější ... 103
5.2 Náznak vlastního Já ... 109
5.3 Cítí bolest jako ty – pocity zvířat ... 114
5.4 Když zvířata truchlí ... 121

<i>6/ Dialogy – komunikace mezi živými tvory</i>	
6.1 Zvířata nejsou „němá“ ...	129
6.2 Informační pachy – chemická komunikace ...	136
6.3 Mořská „hitparáda“ – komunikace v moři ...	142
6.4 „Zázrační koně“ v hledáčku vědy ...	148
6.5 Povídání s opicemi ...	152
<i>7/ XXL – maximální výkony v říši zvířat</i>	
7.1 Supersmysly usnadňují přežití ...	160
7.2 „Právě včas“ – časový smysl zvířat ...	166
7.3 Včasné varování – tušení katastrof ...	175
7.4 „Vidění“ ušima – příroda používá k orientaci high-tech ...	180
7.5 Let na cíl – ptáci se „zabudovaným“ kompasem ...	185
<i>8/ Animal psí – nevysvětlitelné schopnosti zvířat</i>	
8.1 Na odvrácené straně smyslového spektra – morfogenetická pole R. Sheldraka ...	191
8.2 Trailing psí – „čtvrtý kompas“ ...	201
8.3 Tichá komunikace – kontakty na úrovni vědomí ...	204
8.4 Indicie „nadpřirozena“ ...	217
<i>9/ Němí přátelé – zvířata zachraňují život, varují a pomáhají</i>	
9.1 Zvířata v roli „andělů strážných“ ...	226
9.2 Léčivá síla zvířat ...	233
9.3 Biomimetika – učíme se od zvířat ...	240
<i>10/ Partneři pro život ...</i>	245
Vysvětlení pojmu ...	247